

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 20-ԻՆ ԱԲՈՒ ԴԱԲԻՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՑՅԱԼ ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵՎ ՄԻՄՅԱՆՑ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԵՎ ԴՐԱՆՑԻՑ ԴՈՒՐՍ ՕԴԱՅԻՆ ՆԱՂՈՐԴԱԿՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՆԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

20 մայիսի 2013թ.

Նայասրանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թովուզյանի, Ա. Խաչատրյանի, Վ. Նովհաննիսյանի (զեկուցող), Ն. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Նայասրանի Նանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետի տեղակալ Ա. Մարությանի,

համաձայն Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասրանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2012 թվականի նոյեմբերի 20-ին Աբու Դաբիում ստորագրված՝ Նայասրանի Նանրապետության կառավարության եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների կառավարության միջեւ միմյանց համապարասխան փարածքների միջեւ եւ դրանցից դուրս օդային հաղորդակցության մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայասրանի Նանրա-

պետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի՝ 26 ապրիլի 2013թ. ՀՀ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով դիմումը, գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հետազոտելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների կառավարության միջեւ միմյանց համապատասխան փարածքների միջեւ եւ դրանցից դուրս օդային հաղորդակցության մասին համաձայնագիրն ստորագրվել է 2012թ. նոյեմբերի 20-ին՝ Արու Դաբիում:

Համաձայնագրի նպատակն է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների կառավարության միջեւ միմյանց համապատասխան փարածքների միջեւ եւ դրանցից դուրս օդային հաղորդակցության հաստատումը եւ իրականացումը:

Համաձայնագրի անբաժանելի մաս է կազմում հավելվածը՝ «Երթուղիների ցանկ»:

Սույն Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը, փոխադարձության սկզբունքով, ի թիվս այլնի, պարտավորվում է.

- Արաբական Միացյալ Էմիրություններին փրամադրել՝ իր նշանակած ավիաընկերության կողմից համաձայնեցված հաղորդակցություններ հաստատելու եւ իրականացնելու, Հայաստանի Հանրապետության փարածքի վրայով անվայրէջք թռիչք կատարելու, Հայաստանի Հանրապետության փարածքում ոչ երթուղիական նպատակներով կանգառ կատարելու, Արաբական Միացյալ Էմիրությունների փարածքից կամ դեպի Արաբական Միացյալ Էմիրությունների փարածք ուղեւորների, ուղեբեռների, բեռների, ներառյալ՝ փոստի, առանձին կամ համակցված միջազգային փոխադրման նպատակով՝ դրանց վերցնելու կամ իջեցնելու համար Հայաստանի Հանրապետության փարածքում կանգառ կատարելու իրավունքը,

- ձեռնարկել իր իրավագործության ներքո բոլոր անհրաժեշտ գործողությունները, որպեսզի վերացվեն խտրականության բոլոր ձևերը եւ անարդար, հակամրցակցային եւ զավթիչ գործելակերպերը, որոնք անբարենպաստ կերպով կազդեն Արաբական

Միացյալ Էմիրությունների նշանակած ավիաընկերության մրցակցային դիրքի վրա՝ Նամաձայնագրով նախատեսված իրավունքներն իրականացնելիս,

- Արաբական Միացյալ Էմիրությունների նշանակած ավիաընկերություններին ազատել ներմուծման սահմանափակումներից, մաքսային փուրքերից, անուղղակի հարկերից, փեսչական գանձումներից եւ այլ պեղական եւ/կամ փեղական փուրքերից եւ վճարումներից՝ կապված դրանց օդանավերի եւ դրանց հիմնական սարքավորումների, վառելիքի, քայուղերի, սպառվող փեխնիկական պարագաների, պահեստամասերի, ներառյալ՝ շարժիչները, օդանավի պաշարների հեփ, ներառյալ, սակայն չսահմանափակվելով այնպիսի ապրանքներով, ինչպիսիք են՝ սննդամթերքը, ալկոհոլային եւ ոչ ալկոհոլային խմիչքները, ծխախոտը եւ թոփչքի ընթացքում վաճառքի կամ ուղեւորների կողմից օգտագործման համար նախատեսված այլ ապրանքներ, ինչպես նաեւ այլ առարկաներ, որոնք նախատեսված են կամ բացառապես օգտագործվում են համաձայնեցված հաղորդակցություններ իրականացնող փվյալ նշանակված ավիաընկերության կողմից օդանավի շահագործման կամ սպասարկման կապակցությամբ, ինչպես նաեւ փպագիր փոմսերը, ավիաուղիների հաշիվները, ցանկացած այլ փպագիր նյութերը, որոնք կրում են նշանակված ավիաընկերության փարբերանշանները, ինչպես նաեւ սովորական հրապարակային կամ գովազդային նյութերը, որոնք անվճար փրամադրվում են փվյալ նշանակված ավիաընկերության կողմից,

- նշված օրենքների եւ կանոնակարգերի կիրառման առումով նախապափվություն չփրալ իր սեփական կամ ցանկացած այլ ավիաընկերությանը՝ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների նշանակած ավիաընկերության նկատմամբ,

- Նայասփրանի Նանրապեփության փարաձքով ուղիղ փարանցման մեջ գփնվող ուղեւորներին, ուղեբեռը եւ բեռը, ներառյալ՝ փոսփրը, որոնք չեն լքում օդանավակայանի՝ այդպիսի նպափակների համար նախատեսված փարաձքները, ենթարկել ոչ ավել, քան պարգեցված հսկողության՝ բացառությամբ անվփանգության, օդահենության, թմրամիջոցների հսկման նպափակներով եւ այլ հափուկ դեպքերում: Նման ուղեբեռը եւ բեռը, ներառյալ՝ փոսփրը, ազափել մաքսային փուրքերից, ակցիգային հարկերից եւ այլ նմանափիպ ազգային եւ/կամ փարաձքային վճարներից,

- արփոնություն չփրամադրել, օգփագորձողի վճարների մասով, նմանափիպ միջազգային օդային հաղորդակցություններ իրականացնող Նայասփրանի Նանրապեփության կամ որեւէ այլ ավիաընկերության (ավիաընկերությունների), եւ չսահմանել կամ չթույլափրել սահմանելու օգփագորձողի վճարներ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների կողմից նշանակված ավիաընկերության (ավիա-

ընկերությունների) նկատմամբ, որոնք ավելի բարձր են այն վճարներից, որոնք սահմանված են Նայասարանի Նանրապետության նշանակած ավիաընկերության (ավիաընկերությունների) նկատմամբ՝ նմանապիպ միջազգային օդային հաղորդակցություններ իրականացնելու համար՝ նմանապիպ օդանավ կամ հարակից ենթակառուցվածքներ եւ ծառայություններ օգտագործելիս,

- Արաբական Միացյալ Էմիրությունների խնդրանքի դեպքում, փրամադրել անհրաժեշտ ողջ օժանդակությունը՝ կանխելու համար քաղաքացիական օդանավերի անօրինական զավթման գործողությունները եւ նման օդանավերի, դրանց ուղեւորների եւ անձնակազմերի, օդանավակայանների եւ օդագնացության միջոցների անվտանգության դեմ ուղղված անօրինական այլ գործողությունները, ինչպես նաեւ քաղաքացիական ավիացիայի անվտանգության դեմ ուղղված ցանկացած այլ սպառնալիք,

- Նայասարանի Նանրապետության եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների փոխադարձ հարաբերություններում գործել Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության կողմից հաստատված եւ որպես 1944թ. դեկտեմբերի 7-ի Չիկագոյի Կոնվենցիայի հավելվածներ սահմանված ավիացիոն անվտանգության վերաբերյալ դրույթներին համապատասխան՝ այնքանով, որքանով անվտանգության վերաբերյալ այդպիսի դրույթները կիրառելի են Նայասարանի Նանրապետության եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների նկատմամբ,

- պահանջել, որպեսզի իր գրանցամատյաններում ընդգրկված՝ օդանավեր շահագործողները կամ այն օդանավեր շահագործողները, որոնց գործունեության հիմնական վայրը կամ գտնվելու վայրն իր փարածքում է, եւ իր փարածքում փեղակայված օդանավակայաններ շահագործողները գործեն ավիացիոն անվտանգության վերաբերյալ այնպիսի դրույթներին համապատասխան, որոնք կիրառելի են Նայասարանի Նանրապետության եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների նկատմամբ,

- ապահովել իր փարածքում՝ օդանավը պաշտպանելու, ուղեւորներին, անձնակազմին եւ ձեռնածանրոցներն ստուգելու, նախքան բեռնումը կամ բեռնաթափումը՝ ուղեբեռի, բեռի, այդ թվում՝ փոսպի, եւ օդանավի պաշարների համապատասխան զննումներ անցկացնելու նպատակով կիրառվող միջոցների արդյունավետությունը, նաեւ համաձայնել դրական արձագանքելու կոնկրետ սպառնալիքի առնչությամբ անվտանգության հարուկ միջոցներ ձեռնարկելու՝ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների ցանկացած խնդրանքի,

- աջակցել Արաբական Միացյալ Էմիրություններին՝ քաղաքացիական օդանավի անօրինական զավթման միջադեպ կամ միջադեպի սպառնալիք կամ այլ անօրինական գործողության դեպքում, որոնք ուղղված են այդպիսի օդանավի, դրա ուղեւորների եւ անձնակազմի, օդանավակայանների կամ օդագնացության միջոցների անվտանգության դեմ՝ դժուրացնելով հաղորդակցությունն ու մյուս համապատասխան միջոցները, որոնք նախատեսված են հնարավորինս արագ, նվազագույնի հասցնելով կյանքի նկատմամբ վտանգը, նման միջադեպը կամ դրա սպառնալիքը կասեցնելու համար,

- ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք կիրառելի կհամարվեն ապահովելու համար, որպեսզի Արաբական Միացյալ Էմիրությունների օդանավը, որը ենթարկվել է անօրինական զավթման գործողության կամ անօրինական միջամտության այլ գործողությունների, որոնք փեղի են ունեցել Նայասպանի Նանրապետության փարաժքում, կանգնեցվի այնպեղ, եթե դրա մեկնումն անհրաժեշտ չէ այդ օդանավի ուղեւորների եւ անձնակազմի կյանքը պաշտպանելու գերակա պարտավորության մասով,

- Արաբական Միացյալ Էմիրությունների նշանակած ավիաընկերությանը կամ ավիաընկերություններին փրամադրել իր փարաժքում օդային փոխադրումների եւ առնչվող ցանկացած ծառայությունների վաճառքի կապակցությամբ ծախսերի նկատմամբ եկամուտների ավելցուկը եւ այդպիսի եկամուտների վրա գոյացած առեւտրային փոկոսները (ներառյալ փոխանցմանն սպասող ավանդներից գոյացած փոկոսները) ազատորեն փոխանցելու իրավունք,

- Արաբական Միացյալ Էմիրությունների նշանակած ավիաընկերության կամ ավիաընկերությունների կողմից հաղորդակցությունների համար կիրառվող սակագինը հաստատել ողջամիտ մակարդակով, պարզաճ ուշադրություն դարձնելով բոլոր համապատասխան գործոններին, ներառյալ՝ օգտվողների շահերը, շահագործման արժեքը, հաղորդակցությունների բնույթը, միջնորդավճարների դրույքաչափերը, ողջամիտ շահույթը, մյուս ավիաընկերությունների սակագները եւ շուկայում առկա այլ առեւտրային նկատառումները,

- Արաբական Միացյալ Էմիրությունների ավիացիոն իշխանությունների խնդրանքի դեպքում փրամադրել այնպիսի՝ պարբերական կամ համանման այլ վիճակագրական տվյալներ, որոնք կարող են արդարացիորեն պահանջվել,

- պարբերաբար խորհրդակցել Արաբական Միացյալ Էմիրությունների Ավիացիոն իշխանությունների հետ՝ Նամաձայնագրի դրույթների իրականացումը եւ բավարար համապատասխանեցումն ապահովելու նպատակով:

Սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ քննության առնվող Նամաձայնագրի առարկան համահունչ է ՆՏ Սահմանադրության 9-րդ հոդվածից բխող՝ Նայասարանի Նանրապետության ձգվմանը՝ բոլոր պետությունների հետ իր հարաբերությունները կառուցել բարիդրացիության եւ համագործակցության սկզբունքի հիման վրա:

Սահմանադրական դատարանը նպատակահարմար է գտնում նշել, որ Նամաձայնագրի բնօրինակ հանդիսացող հայերեն տեքստի 7-րդ հոդվածում տեղ է գրել հասկացության անճշտություն՝ «օղախենություն» եզրույթի փոխարեն օգտագործվում է «օղային ծովախենություն»:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասարանի Նանրապետության օրենքի 63 եւ 64-րդ հոդվածներով, Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2012 թվականի նոյեմբերի 20-ին Աբու Դաբիում ստորագրված՝ Նայասարանի Նանրապետության կառավարության եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների կառավարության միջեւ միմյանց համապատասխան փարածքների միջեւ եւ դրանցից դուրս օղային հաղորդակցության մասին համաձայնագրում ամրագրված պարավորությունները համապատասխանում են Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՆՈՂ

Գ. ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

20 մայիսի 2013 թվականի
ՄԴՈ -1097